

بۆ يادى (۸) سالىھى كۆچى دوايى، مامۇستا مەسعود مەھمەد

ھەلۇ بەرزنجەيى ۲۰۱۴/۴/۱ بەرلین

۲۰۰۲/۴/۱، دلى زانا و بىرمەندىي گەورەي كورد، مامۇستا مەسعود مەھمەد لە تەمەنى (۸۳) سالىدا لە لىدان كەوت.

مامۇستا مەسعود لە روويى ھزرەو، بە قولى لەگەل مرقدا سەرگەرم بوو و بە نىگايەكى بەرفراوانەو تەماشاي ئاسوى ژيانى كردوو. جگە لە دید و روانگەکانى بۆ ژيانى سياسى و بارى كۆمەلايەتى كۆمەلگەي كوردی، لەسەر گەلەك دیاردەي ژيان خاوەنى جیهانبینی تاییەتی خۆیەتی. بۆ باشتر شارەزابوون لە بیروپراکانى ئەو مامۇستا بەرزە، دەكرئ خویەنەري بەرپز تەماشاي ئەم سەرچاوەیە بکات، کە بەندەي خۆتان (ھەلۇ بەرزنجەيى) ئەو جاوپیکەوتنە دوورودرپژە ھەمەلايەنەم لەتەکدا ئەنجام داوہ... (مەسعود مەھمەد... ژيان و جیهانبینی، ئامادەکردنى: ھەلۇ بەرزنجەيى ۱۹۹۹).

بۆ يادى ھەشت سالىھى كۆچى دوايى ئەو بىرمەندە، ئەم كۆپلە نووسینەي خۆی دەکەمە، دیاریی. پیم وایە شاكاریکی بەرزى کەم وینەيە لە نووسینی کوردیدا...

ھەمان کات، گەوھەریی باسیکی گرنگی ھزری و مەعریفی و فەلسەفی و جیهانبینی گرنگ و ھەستیاری میژووی ژبارى كۆمەلگەي ئادەمیزادە... دیارە زۆریک لە تیۆری و ئیدیۆلۆژیەکانیش، مشتومپی گەرمیان لەسەر ئەم خالە ھەيە و، وەك چەقی باسیکی سياسی و كۆمەلايەتی و بایەلۆجی، قورسایى خۆی لە کایەي مەعریفیدا داگیر کردوو.

پانتایی قسە لەسەر مامۇستا مەسعود، ناکرئ بە تەنھا لە خولگەي مرقدا مۆل بدەین. سنووری بیر و جیهانبینی مامۇستا مەسعود، پەلوپۆی بۆ زۆر لایەنى دیکەي میژووی و فەرھەنگی و زمانەوانی و كۆمەلناسی و کوردایەتی و... كیشاوہ. ئەم پیرس و خواستانە، سالانیكە خستوومیەتە سەر کەلگەلەي کارکردنیکی جددی لەسەر خەرمانی بەرھەمەکانى مامۇستا. ئومید دەکەم، رۆژگار دەرەتان بدات، ئەو ئاواتە گەورەيەم، بۆ بیته دیی و بتوانم بەئەنجامدانى ئەم پرۆژەيە، خۆم ئاسوودە بکەم. دەفەرموون، بزانی لەم چەند دپەرە کورتەدا، چ پەيامیکمان پى رادەگەینی:

"من کە دیم باسی مرقد دەکەم بە ھەموو عەیب و عارییەو لە پێشەو سەلماندوووە و لە خۆم کردوو بە ئابین، کە مرقد ھەرچەند لە پلەي زیدە کز و بەرەژیری تیگەیشتن و بەخۆنازین و پەفزی بەندەبیدا، دیسانەو ھەر خۆی تاکە کاریگەریی میژوو و كۆمەلايەتیە و بى ئەو پروت و رەجالەي کە جاريکیان دەبیته میری سەرپر و جاريکیشیان پیلایى ئاغا و شیخ و رابەری سياسی ماچ دەکات و لە لایەکی دیکەشەو چرای زانست و داد و شەرافەت ھەلدەگریت، بى ئەو مەخلووقە ھەرچی سروشت ھەيە، گیانی شانازی و نرخى بەرز و ئییداع و دۆزینەو و داھێنان دەدۆرپینیت و دەبیته قەپیلکی حەتال و بە تال، بێئاگا و بێناز... مرو ئیعیجازی ھەرە ھەرە گەورەي چەرخوفەلەکی نۆ نھۆمی کۆنینه و فەزای بێسنوور و برانەوہی سەردەمی زانست و تەکنیکە (ھەتا دەمی ئەم نووسینە قسەکەم بە راستی موطەق دەزانم، ئەوجا ئەگەر لە دوارۆژدا ئیعیجازی گەورەتر پەیدا بوو، واتە دۆزرایەو، ئەوسا قسەکە دەگۆرپیت بە

هينانه خواري پلهي مرؤف له ژماره يهكهوه بؤژماره دوو". ژيان و جيهانبنی، لاپهړه ۱۸.

ماموستا مهسعود، زياتر له (۲۰) بهرهمي ناياب و شاکاريی، به زمانى کوردیې و عهره بې پيشکesh به کتبخانه ي کوردیې کردووه. خوشبهختانه (۹) بهرهمي عهره بې، له له لايهن، برا و هاوبيريی هيژام کاک ههکيم کاکه وهيسه وه کراوه به کوردیې ..

مخابن، ههتا هه نووکه چ له لايهن دهسه لاتى کوردیې وه و چ دهستگا رؤشنبيريی کانه وه چ بايه خيکى پيويست بهم زانا به پړزه ي کورد نه دراوه. ئاورنه دانه وه له کهسايه تى ئهم جوړه هه لکه وتوانه، بهرله وه ي که مته رخه مې و بيسه روه ريی نيشان بدات، داپزانی ئه قل و شکستى زانباریې و زانين دهنوینى. ماموستا مهسعود، باجيکى قورس و گرانی له کومه لگه ي کوردیدا دا، بهرامبه ر به وقه ناعته هزرييه ي هه يبوو. کاتى حيزبه بالادهسته کانیش نه يانتوانى بؤ مهرامى خويان رامى بکه ن و نرخی ديارىکراوى له سه ر دابنن، لىي کهوتنه ته قه و به ئه قللى خويان به ره و په روايى پرسه کان گلورىان کرده وه. بشت له نووسين و بيرو دیدى کهسايه تييه کى وهک مهسعود محهمه د، بهر له هه ر شت، هيمايه بؤ کاولستان و تاريخستانى رؤشنبيريی و مه عريفه، ئه و جا سلگردنه وه و توقينه له بيروپاي ئازادى کهسى سه ربه خو و بویر.

ماموستای گه وړه:

ره وانتشاد ،

چراى زانست و زانين، له سه ر گلکوکته ،

هه زاران هه زار چه پکه گولى نيژگز، بؤ پشت کيله کهت ،

سلاو له بير و هزريی کوردايه تيت و

ئارامبه خش به، ناو و ياد و يادگارته هه ميشه زيندووه ....

